

Soạn bài Vận nước (Quốc tộ) - Ngữ văn lớp 10

Câu 1. Tác giả so sánh “*Vận nước như mây len quán quýt*” nhằm diễn tả điều gì?

Trả lời:

Tác giả so sánh như vậy nhằm diễn tả: Vận nước phụ thuộc vào nhiều quan hệ ràng buộc. Vận nước không thể phụ thuộc vào một yếu tố mà thành. Nó là quan hệ của nhiều yếu tố để giữ được vận nước phát triển dài lâu, thịnh vượng. Tuy Pháp sư không nói ra nhưng ta hiểu, đó là:

- Có đường lối trị quốc tốt, phù hợp
- Có quan hệ ngoại giao và các nước láng giềng tốt.
- Có tiềm năng về quân sự.
- Có tiềm lực về kinh tế.
- Có sự nhất trí cao giữa người cầm đầu và muôn dân.

Câu 2. Tâm trạng tác giả trước hoàn cảnh đất nước được thể hiện như thế nào?

Trả lời:

Tác giả muốn đem hiểu biết của mình về tư tưởng trị nước, bày tỏ với nhà vua (người đứng đầu đất nước) làm thế nào để giữ cho đất nước yên bình, vui vẻ, dân được an cư lạc nghiệp.

Câu 3. Hiểu thế nào là “vô vi”? Vì sao tác giả khẳng định “*Vô vi trên điện các - chốn chốn dứt đao binh*”?

Trả lời:

- Vô vi là vô vi pháp của nhà Phật. Nghĩa là từ bi bác ái. Điện các để chỉ triều đình, chỉ nhà vua. Cả câu thơ nên hiểu muốn giữ yên vận nước và để vận nước phát triển thịnh vượng, nhà vua phải vô vi, phải làm những gì thuận với tự nhiên với lòng người. Theo nghĩa nhà Phật làm cho mọi chúng sinh được yên vui, xoá bỏ mọi khổ đau của họ. Đó là tư tưởng lo cho dân.

- Nếu làm được điều đó (Vô vi trên điện các) thì tất yếu sẽ được "chốn chốn dứt đao binh": nghĩa là mọi nơi không có cảnh chém giết nữa, không còn chiến tranh, đất nước thanh bình thì vận nước, ngôi vua mới được bền vững.

Câu 4. Hai câu thơ cuối phản ánh truyền thống tốt đẹp gì của dân tộc Việt Nam?

Soạn bài Vận nước (Quốc tộ) - Ngữ văn lớp 10

Trả lời:

- Hai câu phản ánh truyền thống yêu nước, khao khát nhân đạo hoà bình là nét đẹp truyền thống của dân tộc Việt Nam.
- Đây là lời nhà sư trả lời vua Lê Đại Hành. Bài thơ bộc lộ tư tưởng trị nước, cách nhìn xa trông rộng của nhà sư.